Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2024/1109

23.5.2024

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2024/1109,

annettu 10 päivänä huhtikuuta 2024,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1139 soveltamissäännöistä siltä osin kuin on kyse toimivaltaista viranomaista koskevista vaatimuksista sekä hallinnollisista menettelyistä sertifioitujen miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien jatkuvan lentokelpoisuuden sertifioinnin, valvonnan ja vaatimustenmukaisuuden varmistamisen osalta sekä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/203 muuttamisesta

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2111/2005, (EY) N:o 1008/2008, (EU) N:o 996/2010, (EU) N:o 376/2014 ja direktiivien 2014/30/EU ja 2014/53/EU muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 552/2004, (EY) N:o 216/2008 ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3922/91 kumoamisesta 4 päivänä heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1139 ([1]) ja erityisesti sen 62 artiklan 14 kohdan ja 15 kohdan a, b ja c alakohdan sekä 72 artiklan 5 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksen (EU) 2018/1139 58 artiklan 1 kohdan mukaisesti yksityiskohtaiset jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitoa koskevat vaatimukset kategoriassa ”erityinen” käytettäville sertifioiduille miehittämättömille ilma-alusjärjestelmille (UAS), joille on hankittava lentokelpoisuustodistus, ja niiden komponenteille sekä tähän toimintaan osallistuville organisaatioille ja henkilöstölle vahvistetaan komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2024/1107 ([2]).

(2) Näiden yksityiskohtaisten jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevien vaatimusten yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi olisi vahvistettava säännöt ja menettelyt, joita toimivaltaisten viranomaisten on sovellettava kyseisten vaatimusten noudattamisen arvioimiseksi. Säännöissä ja menettelyissä olisi otettava huomioon komission asetuksessa (EU) N:o 1321/2014 ([3]) vahvistetut vaatimukset, joita sovelletaan miehitettyjen ilma-alusten jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpidosta vastaaviin toimivaltaisiin viranomaisiin, mutta ne olisi samalla mukautettava miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien erityiseen kehykseen.

(3) Tietoturvauhkista johtuvien turvallisuusriskien hallitsemiseksi on lisäksi tarpeen, että sertifioitujen miehittämättömien ilma-alusten ja niiden komponenttien jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpidosta vastaavat toimivaltaiset viranomaiset soveltavat komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2023/203 ([4]) vahvistettuja vaatimuksia sellaisten tietoturvariskien hallitsemiseksi, joilla voi olla vaikutusta lentoturvallisuuteen. Sen vuoksi täytäntöönpanoasetusta (EU) 2023/203 olisi muutettava siten, että sen soveltamisalaan sisällytetään myös kyseiset toimivaltaiset viranomaiset.

([1]) EUVL L 212, 22.8.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj.

([2]) Komission delegoitu asetus (EU) 2024/1107, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1139 täydentämisestä vahvistamalla sertifioitujen miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien ja niiden komponenttien jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevat yksityiskohtaiset säännöt sekä näihin tehtäviin osallistuvien organisaatioiden ja henkilöstön hyväksymisestä (EUVL L, 2024/1107, 17.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1107/oj).

([3]) Komission asetus (EU) N:o 1321/2014, annettu 26 päivänä marraskuuta 2014, ilma-alusten sekä ilmailutuotteiden, osien ja laitteiden jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpidosta ja näihin tehtäviin osallistuvien organisaatioiden ja henkilöstön hyväksymisestä (EUVL L 362, 17.12.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1321/oj).

([4]) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/203, annettu 27 päivänä lokakuuta 2022, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1139 soveltamissäännöistä komission asetusten (EU) N:o 1321/2014, (EU) N:o 965/2012, (EU) N:o 1178/2011 ja (EU) 2015/340 ja komission täytäntöönpanoasetusten (EU) 2017/373 ja (EU) 2021/664 soveltamisalaan kuuluvia organisaatioita sekä komission asetusten (EU) N:o 748/2012, (EU) N:o 1321/2014, (EU) N:o 965/2012, (EU) N:o 1178/2011, (EU) 2015/340 ja (EU) N:o 139/2014 ja komission täytäntöönpanoasetusten (EU) 2017/373 ja (EU) 2021/664 soveltamisalaan kuuluvia toimivaltaisia viranomaisia varten ilmailun turvallisuuteen mahdollisesti vaikuttavien tietoturvariskien hallintaa koskevien vaatimusten osalta sekä komission asetusten (EU) N:o 1178/2011, (EU) N:o 748/2012, (EU) N:o 965/2012, (EU) N:o 139/2014, (EU) N:o 1321/2014 ja (EU) 2015/340 ja komission täytäntöönpanoasetusten (EU) 2017/373 ja (EU) 2021/664 muuttamisesta (EUVL L 31, 2.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/203/oj).

(4) On tarpeen antaa toimivaltaisille viranomaisille riittävästi aikaa varmistaa uusien sääntöjen ja menettelyjen noudattaminen sen arvioimisessa, täyttääkö sertifioitu miehittämätön ilma-alusjärjestelmä yksityiskohtaiset jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitoa koskevat vaatimukset, minkä vuoksi tätä asetusta olisi alettava soveltaa 1 päivästä toukokuuta 2025. Ilmailun turvallisuuteen mahdollisesti vaikuttavien tietoturvariskien hallintaa koskevien vaatimusten soveltamista olisi kuitenkin lykättävä, kunnes täytäntöönpanoasetusta (EU) 2023/203 aletaan soveltaa.

(5) Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto avusti komissiota asetuksen (EU) 2018/1139 75 artiklan 2 kohdan b ja c alakohdan ja 76 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja toimitti komissiolle 31 päivänä elokuuta 2023 asiaa koskevan lausunnon nro 03/2023 ([5]).

(6) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat asetuksen (EU) 2018/1139 127 artiklan 1 kohdalla perustetun yhteisten turvallisuussääntöjen soveltamista siviili-ilmailun alalla käsittelevän komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

Tässä asetuksessa vahvistetaan säännöt ja menettelyt, joita toimivaltaisten viranomaisten on sovellettava arvioidessaan delegoidussa asetuksessa (EU) 2024/1107 vahvistettujen yksityiskohtaisten jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitoa koskevien vaatimusten täyttymistä.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

a) ’miehittämättömällä ilma-alusjärjestelmällä’ (UAS) asetuksen (EU) 2018/1139 3 artiklan 30 alakohdassa määriteltyä miehittämätöntä ilma-alusta ja sen ohjaus- ja seuranta-asemaa;

b) ’ohjaus- ja seuranta-asemalla’ (CMU) asetuksen (EU) 2018/1139 3 artiklan 32 alakohdassa määriteltyä laitetta, jolla miehittämätöntä ilma-alusta ohjataan etänä;

c) ’komponentilla’ miehittämättömän ilma-aluksen (UA) moottoria, potkuria tai osaa taikka mitä tahansa ohjaus- ja seuranta-aseman rakenneosaa;

d) ’jatkuvalla lentokelpoisuudella’ kaikkia niitä prosesseja, joiden avulla varmistetaan, että miehittämätön ilma-alusjärjestelmä koko käyttöikänsä ajan täyttää sovellettavat lentokelpoisuusvaatimukset ja on turvallisessa käyttökunnossa;

e) ’huollolla’ seuraavia toimintoja tai niiden yhdistelmää: miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän tai komponentin perushuolto, korjaus, tarkastus, vaihto, muutostyö tai vian korjaus, lukuun ottamatta lentoa edeltävää tarkastusta;

f) ’organisaatiolla’ luonnollista henkilöä, oikeushenkilöä tai oikeushenkilön osaa, joka voi olla sijoittautunut useampaan kuin yhteen paikkaan, joko jäsenvaltioiden alueella tai sen ulkopuolella;

g) ’lentoa edeltävällä tarkastuksella’ ennen lentoa tehtävää tarkastusta sen varmistamiseksi, että miehittämätön ilma-alus on kelvollinen aiotulle lennolle;

h) ’päätoimipaikalla’ yrityksen kotipaikkaa tai rekisteröityä toimipaikkaa, jossa hoidetaan tässä asetuksessa tarkoitettuun toimintaan liittyvät pääasialliset taloudelliset toiminnot ja toiminnan operatiivinen valvonta.

([5]) https://www.easa.europa.eu/en/document-library/opinions

3 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset

1. Jäsenvaltion on nimettävä yksi tai useampi yksikkö toimivaltaiseksi viranomaiseksi, jolla on tarvittavat valtuudet ja vastuut sertifiointiin, valvontaan ja vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen liittyvien tehtävien suorittamiseksi tämän asetuksen ja delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen ja viraston hallinto- ja johtamisjärjestelmien on oltava liitteessä vahvistettujen vaatimusten mukaisia.

3. Jos jäsenvaltio nimeää toimivaltaiseksi viranomaiseksi useamman kuin yhden yksikön, seuraavien vaatimusten on täytyttävä:

a) kunkin yksikön toimivalta-alueet määritetään selvästi erityisesti vastuiden ja maantieteellisten rajoitusten osalta;

b) näiden yksiköiden toimia koordinoidaan sen varmistamiseksi, että sertifiointiin, valvontaan ja vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen liittyvät tehtävät suoritetaan tehokkaasti yksiköiden toimivalta-alueilla.

4. Kun on tarpeen suorittaa sertifiointiin, valvontaan tai vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen liittyviä tehtäviä, toimivaltaisella viranomaisella on oltava valtuudet

a) tarkastella tallenteita, tietoja, menettelyjä ja muuta sertifiointiin, valvontaan tai vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen liittyvien tehtävien kannalta olennaista aineistoa;

b) ottaa jäljennöksiä tai otteita tällaisista tallenteista, tiedoista, menettelyistä ja muusta aineistosta;

c) pyytää keneltä tahansa organisaation työntekijältä suullista selvitystä paikan päällä;

d) päästä asiaankuuluviin tiloihin, toimintapaikkoihin tai liikennevälineisiin;

e) suorittaa organisaatioon kohdistuvia auditointeja, tutkintaa, arviointeja ja tarkastuksia, myös ennalta ilmoittamattomia tarkastuksia;

f) toteuttaa tai käynnistää tarpeen mukaan toimenpiteitä vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi.

5. Edellä 4 kohdassa tarkoitetun toimivallan käyttämisessä on noudatettava asianomaisen jäsenvaltion sovellettavaa lainsäädäntöä.

4 artikla

Täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/203 muuttaminen

Muutetaan täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/203 seuraavasti:

1) Lisätään 2 artiklaan [3 a] kohta seuraavasti:

”3 a. Tätä asetusta sovelletaan myös komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2024/1109 (*) liitteen I (osa AR.UAS) mukaisesti nimettyyn toimivaltaiseen viranomaiseen.

_____

(*) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2024/1109, annettu 10 päivänä huhtikuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1139 soveltamissäännöistä siltä osin kuin on kyse toimivaltaista viranomaista koskevista vaatimuksista sekä hallinnollisista menettelyistä sertifioitujen miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien jatkuvan lentokelpoisuuden sertifioinnin, valvonnan ja vaatimustenmukaisuuden varmistamisen osalta sekä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/203 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1109, 17.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/1109/oj).”.

2) Muutetaan 4 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Edellä 2 artiklan 2, 3 ja 3 a kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten on noudatettava tämän asetuksen liitteen I (osa IS.AR) vaatimuksia.”.

5 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä toukokuuta 2025.

Liitteessä olevia AR.UAS.GEN.125 kohdan c alakohtaa, AR.UAS.GEN.135A kohtaa, AR.UAS.GEN.200 kohdan e alakohtaa ja AR.UAS.GEN.205 kohdan c alakohtaa sovelletaan kuitenkin 22 päivästä helmikuuta 2026.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 10 päivänä huhtikuuta 2024.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

LIITE

MIEHITTÄMÄTTÖMIEN ILMA-ALUSJÄRJESTELMIEN (UAS) JATKUVA LENTOKELPOISUUS – VIRANOMAISIA KOSKEVAT VAATIMUKSET

(OSA AR.UAS)

SISÄLLYSLUETTELO

LUKU GEN – YLEISET VAATIMUKSET

AR.UAS.GEN.005 Soveltamisala

AR.UAS.GEN.010 Toimivaltainen viranomainen

AR.UAS.GEN.115 Valvonta-asiakirjat

AR.UAS.GEN.120 Vaatimusten täyttämisen menetelmät

AR.UAS.GEN.125 Virastolle toimitettavat tiedot

AR.UAS.GEN.135 Välitön reagointi turvallisuusongelmaan

AR.UAS.GEN.135A Välitön reagointi ilmailun turvallisuuteen vaikuttavaan tietoturvapoikkeamaan tai -haavoittuvuuteen

AR.UAS.GEN.200 Hallintojärjestelmä

AR.UAS.GEN.205 Tehtävien siirtäminen

AR.UAS.GEN.210 Hallintojärjestelmän muutokset

AR.UAS.GEN.220 Tietojen tallentaminen

AR.UAS.GEN.300 Valvontaperiaatteet

AR.UAS.GEN.305 Valvontaohjelma – organisaatiot

AR.UAS.GEN.310 Ensimmäinen sertifiointi – organisaatiot

AR.UAS.GEN.330 Muutokset – organisaatiot

AR.UAS.GEN.350 Havainnot, korjaavat toimenpiteet ja huomautukset – organisaatiot

AR.UAS.GEN.351 Havainnot ja korjaavat toimenpiteet – miehittämättömät ilma-alusjärjestelmät

AR.UAS.GEN.355 Todistuksen keskeyttäminen, rajoittaminen tai peruuttaminen

LUKU CAW – MIEHITTÄMÄTTÖMÄN ILMA-ALUSJÄRJESTELMÄN LENTOKELPOISUUS

AR.UAS.CAW.005 Soveltamisala

AR.UAS.CAW.303 Miehittämättömien ilma-alusten jatkuvan lentokelpoisuuden valvonta

AR.UAS.CAW.902 Toimivaltaisen viranomaisen suorittama lentokelpoisuustarkastus

Lisäys – Osan CAO.UAS mukainen todistus – EASA 3-CAO.UAS -lomake

LUKU GEN

YLEISET VAATIMUKSET

AR.UAS.GEN.005 Soveltamisala

Tässä liitteessä vahvistetaan sertifiointiin, valvontaan ja vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen liittyvien tehtävien suorittamisedellytykset sekä hallinto- ja johtamisjärjestelmää koskevat vaatimukset, joita delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen on noudatettava.

AR.UAS.GEN.010 Toimivaltainen viranomainen

Tässä liitteessä toimivaltaisella viranomaisella tarkoitetaan:

a) kun on kyse yksittäisten miehittämättömien ilma-alusten jatkuvan lentokelpoisuuden valvonnasta ja lentokelpoisuuden tarkastustodistusten myöntämisestä, miehittämättömän ilma-aluksen rekisteröintijäsenvaltion nimeämää viranomaista. Tämä viranomainen vastaa myös ohjaus- ja seuranta-aseman jatkuvan lentokelpoisuuden valvonnasta siltä osin kuin se koskee kyseisessä jäsenvaltiossa rekisteröityä miehittämätöntä ilma-alusta;

b) kun on kyse organisaation valvonnasta delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 mukaisesti:

i) sen jäsenvaltion nimeämää viranomaista, jossa organisaation päätoimipaikka sijaitsee, tai muun jäsenvaltion nimeämää viranomaista, jos vastuu on jaettu uudelleen kyseiselle jäsenvaltiolle asetuksen (EU) 2018/1139 64 artiklan mukaisesti;

ii) virastoa, jos sen jäsenvaltion, jossa organisaation päätoimipaikka sijaitsee, vastuu on jaettu uudelleen asetuksen (EU) 2018/1139 64 tai 65 artiklan mukaisesti.

AR.UAS.GEN.115 Valvonta-asiakirjat

Toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava kaikki säädökset, standardit, säännöt, tekniset julkaisut ja niihin liittyvät asiakirjat asiaankuuluvalle henkilöstölle, jotta tämä voi hoitaa tehtävänsä ja täyttää velvollisuutensa.

AR.UAS.GEN.120 Vaatimusten täyttämisen menetelmät

a) Viraston on laadittava hyväksyttävät vaatimusten täyttämisen menetelmät, joita voidaan käyttää asetuksen (EU) 2018/1139 ja sen delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten vaatimusten täyttämiseen.

b) Tämän asetuksen noudattamiseen voidaan käyttää myös vaihtoehtoisia vaatimusten täyttämisen menetelmiä.

c) Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava virastolle kaikista vaihtoehtoisista vaatimusten täyttämisen menetelmistä, joita niiden valvonnassa olevat organisaatiot tai ne itse käyttävät tämän asetuksen noudattamiseen.

AR.UAS.GEN.125 Virastolle toimitettavat tiedot

a) Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava virastolle asetuksen (EU) 2018/1139 sekä sen delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten täytäntöönpanossa ilmenneistä merkittävistä ongelmista 30 päivän kuluessa siitä, kun ongelmat ovat tulleet viranomaisen tietoon.

b) Toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava virastolle mahdollisimman pian kansalliseen tietokantaan asetuksen (EU) N:o 376/2014 ([1]) 6 artiklan 6 kohdan mukaisesti tallennetuista poikkeamailmoituksista ilmenevät turvallisuuden kannalta merkittävät tiedot, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 376/2014 sekä sen delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten soveltamista.

c) Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava virastolle mahdollisimman pian turvallisuuden kannalta merkittävät tiedot, jotka perustuvat viranomaisen delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteessä II (osa CAO.UAS) olevan CAO.UAS.102 kohdan b alakohdan mukaisesti saamiin tietoturvaraportteihin.

AR.UAS.GEN.135 Välitön reagointi turvallisuusongelmaan

a) Toimivaltaisen viranomaisen on otettava käyttöön järjestelmä, jonka avulla turvallisuustiedot kerätään, analysoidaan ja jaetaan asianmukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 376/2014 sekä sen delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten soveltamista.

b) Virasto ottaa käyttöön järjestelmän, jonka avulla se voi analysoida kaikki saadut asiaankuuluvat turvallisuustiedot asianmukaisesti sekä toimittaa jäsenvaltioiden asiaankuuluvalle viranomaiselle ja komissiolle ilman aiheetonta viivytystä sellaiset tiedot, myös suositukset tai toteutettavat korjaavat toimenpiteet, joita nopea reagointi asetuksen (EU) 2018/1139 ja sen delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten soveltamisalaan kuuluvia miehittämättömiä ilma-alusjärjestelmiä, miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän komponentteja, henkilöitä tai organisaatioita koskevaan turvallisuusongelmaan edellyttää.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 376/2014, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, poikkeamien ilmoittamisesta, analysoinnista ja seurannasta siviili-ilmailun alalla, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 996/2010 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/42/EY, komission asetusten (EY) N:o 1321/2007 ja (EY) N:o 1330/2007 kumoamisesta (EUVL L 122, 24.4.2014, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/376/oj).

c) Toimivaltaisen viranomaisen on a ja b alakohdassa tarkoitettuja tietoja saatuaan toteutettava riittävät toimenpiteet turvallisuusongelmaan puuttumiseksi.

d) Toimivaltaisen viranomaisen on välittömästi ilmoitettava c alakohdan mukaisesti toteutetuista toimenpiteistä kaikille henkilöille tai organisaatioille, joiden on asetuksen (EU) 2018/1139 ja sen delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten mukaisesti noudatettava niitä. Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava näistä toimenpiteistä myös virastolle ja, jos yhteistoiminta on tarpeen, niille muille jäsenvaltioille, joita asia koskee.

AR.UAS.GEN.135A Välitön reagointi ilmailun turvallisuuteen vaikuttavaan tietoturvapoikkeamaan tai -haavoittuvuuteen

a) Toimivaltaisen viranomaisen on otettava käyttöön järjestelmä, jonka avulla kerätään, analysoidaan ja jaetaan asianmukaisesti organisaatioiden raportoimat tiedot, jotka liittyvät sellaisiin tietoturvapoikkeamiin ja -haavoittuvuuksiin, joilla saattaa olla vaikutusta ilmailun turvallisuuteen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 376/2014 sekä sen delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten soveltamista. Tämä on toteutettava koordinoidusti muiden, tietoturvasta tai kyberturvallisuudesta jäsenvaltiossa vastaavien asiaankuuluvien viranomaisten kanssa ilmoitusjärjestelmien koordinoinnin ja yhteensopivuuden lisäämiseksi.

b) Virasto ottaa käyttöön järjestelmän voidakseen analysoida asianmukaisesti kaikki AR.UAS.GEN.125 kohdan c alakohdan mukaisesti saadut asiaankuuluvat turvallisuuden kannalta merkittävät tiedot ja toimittaa ilman aiheetonta viivytystä jäsenvaltioille ja komissiolle kaikki tiedot, mukaan lukien suositukset tai toteutettavat korjaavat toimet, jotka ovat tarpeen, jotta ne voivat reagoida oikea-aikaisesti ilmailun turvallisuuteen mahdollisesti vaikuttavaan sellaiseen tietoturvapoikkeamaan tai -haavoittuvuuteen, jossa on mukana asetuksen (EU) 2018/1139 ja sen delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten soveltamisalaan kuuluvia miehittämättömiä ilma-alusjärjestelmiä, miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän komponentteja, henkilöitä tai organisaatioita.

c) Toimivaltaisen viranomaisen on a ja b alakohdassa tarkoitettuja tietoja saatuaan toteutettava asianmukaiset toimenpiteet, joilla puututaan tietoturvapoikkeaman tai -haavoittuvuuden mahdolliseen vaikutukseen ilmailun turvallisuuteen.

d) Edellä olevan c alakohdan mukaisesti toteutetuista toimenpiteistä on ilmoitettava välittömästi kaikille henkilöille tai organisaatioille, joiden on asetuksen (EU) 2018/1139 sekä sen delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten mukaan noudatettava niitä. Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava näistä toimenpiteistä myös virastolle ja, jos yhteistoiminta on tarpeen, niiden muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joita asia koskee.

AR.UAS.GEN.200 Hallintojärjestelmä

a) Toimivaltaisen viranomaisen on luotava hallintojärjestelmä ja pidettävä sitä yllä; järjestelmään on kuuluttava vähintään

1) dokumentoidut periaatteet ja menettelyt, jotka kuvaavat viranomaisen organisaatiota sekä niitä keinoja ja menetelmiä, joilla varmistetaan asetuksen (EU) 2018/1139 ja sen delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten noudattaminen. Menettelyt on pidettävä ajan tasalla ja niitä on käytettävä perustyöasiakirjoina kyseisen toimivaltaisen viranomaisen kaikissa asiaankuuluvissa tehtävissä;

2) riittävä määrä henkilöstöä suorittamaan sille annetut tehtävät ja hoitamaan sille asetetut velvollisuudet. Henkilöstön käytettävyyden suunnittelemista varten käytössä on oltava järjestelmä, jonka avulla varmistetaan kaikkien tehtävien asianmukainen suorittaminen;

3) henkilöstö, jolla on kelpoisuus sille annettujen tehtävien suorittamiseen sekä tarpeelliset tiedot ja kokemus ja jotka saavat perus- ja määräaikaiskoulutusta jatkuvan pätevyyden varmistamiseksi;

4) riittävät välineet ja toimistotilat, jotta henkilöstö voi suorittaa sille annetut tehtävät;

5) toiminto, jolla valvotaan, että hallintojärjestelmä on asiaankuuluvien vaatimusten mukainen ja että menettelyt ovat riittäviä, ja jota varten laaditaan myös sisäisen auditoinnin ja turvallisuusriskien hallinnan menettelyt; vaatimustenmukaisuuden valvontaan on sisällyttävä palautejärjestelmä, jolla auditoinneissa tehdyt havainnot ilmoitetaan toimivaltaisen viranomaisen ylimmälle johdolle tarvittavien korjaavien toimenpiteiden toteuttamisen varmistamiseksi;

6) henkilö tai henkilöryhmä, joka vastaa toimivaltaisen viranomaisen ylimmälle johdolle vaatimustenmukaisuuden valvontatoiminnosta.

b) Toimivaltaisen viranomaisen on nimitettävä jokaiselle toimialalleen, hallintojärjestelmä mukaan luettuna, yksi tai useampi henkilö, jolla on kokonaisvastuu asiaankuuluvien tehtävien hallinnoinnista.

c) Toimivaltaisen viranomaisen on vahvistettava menettelyt, joilla voidaan osallistua muun muassa seuraavia asioita koskevaan tarvittavaan vastavuoroiseen tiedonvaihtoon ja avunantoon muiden asiaankuuluvien toimivaltaisten viranomaisten kanssa joko samassa jäsenvaltiossa tai muissa jäsenvaltioissa:

1) sellaisten henkilöiden ja organisaatioiden valvonnan seurauksena tehdyt havainnot ja toteutetut seurantatoimet, jotka harjoittavat toimintaa yhden jäsenvaltion alueella mutta ovat toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tai viraston sertifioimia;

2) delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteessä II (osa CAO.UAS) olevassa CAO.UAS.120 kohdassa vaadituista pakollisista ja vapaaehtoisista poikkeamailmoituksista saatavat tiedot.

d) Hallintojärjestelmään liittyvät menettelyt ja niiden muutokset on annettava viraston saataville standardisointia varten.

e) Edellä a alakohdassa esitettyjen vaatimusten lisäksi toimivaltaisen viranomaisen perustaman ja ylläpitämän hallintojärjestelmän on oltava täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/203 liitteen I (osa IS.AR) mukainen ilmailun turvallisuuteen mahdollisesti vaikuttavien tietoturvariskien asianmukaisen hallinnan varmistamiseksi.

AR.UAS.GEN.205 Tehtävien siirtäminen

a) Toimivaltainen viranomainen voi siirtää päteville yksiköille tehtäviä, jotka liittyvät asetuksen (EU) 2018/1139 ja sen delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten soveltamisalaan kuuluvien organisaatioiden sertifiointiin tai jatkuvaan valvontaan. Tehtäviä siirtäessään toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että sillä on

1) käytössään järjestelmä, jonka avulla se voi arvioida, täyttääkö pätevä yksikkö aluksi ja jatkuvasti asetuksen (EU) 2018/1139 liitteen VI vaatimukset; järjestelmä ja arviointien tulokset on dokumentoitava;

2) pätevän yksikön kanssa tehty kirjallinen sopimus, joka on hyväksytty kummankin osapuolen asiaankuuluvalla johtotasolla ja jossa määritetään selvästi

i) suoritettavat tehtävät;

ii) toimitettavat ilmoitukset, raportit ja tallenteet;

iii) tekniset vaatimukset, joiden on täytyttävä tehtäviä suoritettaessa;

iv) tarvittava vastuuvakuutus;

v) tehtäviä hoidettaessa saatujen tietojen suojaaminen.

b) Toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että AR.UAS.GEN.200 kohdan a alakohdan 5 alakohdan mukaisesti perustettu sisäinen auditointiprosessi ja turvallisuusriskien hallintaprosessi kattavat kaikki pätevän yksikön sen puolesta suorittamat sertifiointiin ja jatkuvaan valvontaan liittyvät tehtävät.

c) Sen sertifioimiseksi ja valvomiseksi, että organisaatio täyttää delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteessä II (osa CAO.UAS) olevan CAO.UAS.102 kohdan vaatimukset, toimivaltainen viranomainen voi siirtää tehtäviä päteville yksiköille a alakohdan mukaisesti tai siirtää tehtäviä mille tahansa tietoturvasta tai kyberturvallisuudesta vastaavalle asiaankuuluvalle viranomaiselle kyseisessä jäsenvaltiossa; tehtäviä siirtäessään toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että

1) pätevä yksikkö tai asianomainen viranomainen koordinoi ja ottaa huomioon kaikki ilmailun turvallisuuteen liittyvät näkökohdat;

2) pätevän yksikön tai asianomaisen viranomaisen suorittamien sertifiointi- ja valvontatoimien tulokset sisällytetään organisaation yleisiin sertifiointi- ja valvontatiedostoihin;

3) sen oma AR.UAS.GEN.200 kohdan e alakohdan mukaisesti perustettu tietoturvan hallintajärjestelmä kattaa kaikki sen puolesta suoritettavat sertifiointiin ja jatkuvaan valvontaan liittyvät tehtävät.

AR.UAS.GEN.210 Hallintojärjestelmän muutokset

a) Toimivaltaisella viranomaisella on oltava käytössään järjestelmä sellaisten muutosten tunnistamiseksi, jotka vaikuttavat sen valmiuksiin suorittaa tehtäviään ja täyttää asetuksessa (EU) 2018/1139 ja sen delegoiduissa ja täytäntöönpanosäädöksissä sille asetetut velvollisuudet. Järjestelmän on mahdollistettava se, että toimivaltainen viranomainen voi toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sen hallintojärjestelmä pysyy riittävänä ja tehokkaana.

b) Toimivaltaisen viranomaisen on tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi saatettava hallintojärjestelmänsä nopeasti ajan tasalle niin, että siinä otetaan huomioon asetukseen (EU) 2018/1139 ja sen delegoituihin ja täytäntöönpanosäädöksiin mahdollisesti tehtävät muutokset.

c) Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava virastolle kaikista muutoksista, jotka vaikuttavat sen valmiuksiin suorittaa tehtäviään ja täyttää asetuksessa (EU) 2018/1139 ja sen delegoiduissa ja täytäntöönpanosäädöksissä sille asetetut velvollisuudet.

AR.UAS.GEN.220 Tietojen tallentaminen

a) Toimivaltaisen viranomaisen on perustettava tietojen tallennusjärjestelmä, jonka avulla taataan seuraavien tietojen asianmukainen säilytys, saatavuus ja luotettava jäljitettävyys:

1) hallintojärjestelmän dokumentoidut periaatteet ja menettelyt;

2) henkilöstön koulutus, kelpoisuus ja valtuutukset;

3) tehtävien siirtämisen periaatteet, jotka kattavat AR.UAS.GEN.205 kohdassa vaaditut asiat, ja siirrettyjä tehtäviä koskevat tiedot;

4) hyväksyttyjen organisaatioiden sertifiointimenettelyt ja jatkuva valvonta, mukaan lukien

i) organisaation hyväksyntätodistuksen hakeminen;

ii) toimivaltaisen viranomaisen jatkuvan valvonnan ohjelma, mukaan lukien arviointeja, auditointeja ja tarkastuksia koskevat tiedot;

iii) organisaation hyväksyntätodistus mahdollisine muutoksineen;

iv) valvontaohjelma, jossa mainitaan auditointien suunnitellut ja toteutuneet päivämäärät;

v) kaikki virallinen kirjeenvaihto;

vi) suositukset todistuksen myöntämiseksi tai sen voimassaolon jatkamiseksi, yksityiskohtaiset tiedot tehdyistä havainnoista ja toimista, joita organisaatio on toteuttanut kyseisten havaintojen sulkemiseksi, mukaan lukien sulkemispäivä, poikkeusluvat, täytäntöönpanotoimet ja huomautukset;

vii) muiden toimivaltaisten viranomaisten AR.UAS.GEN.300 kohdan d alakohdan nojalla antamat arviointi-, auditointi- ja tarkastusraportit;

viii) kaikki organisaation käsikirjat ja niihin tehdyt muutokset;

ix) muut toimivaltaisen viranomaisen hyväksymät asiakirjat;

5) toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa olevan miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän osalta miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän valvontamenettely, mukaan lukien

i) miehittämättömän ilma-aluksen lentokelpoisuustodistus;

ii) lentokelpoisuuden tarkastustodistukset;

iii) toimivaltaisen viranomaisen itse suorittamista lentokelpoisuustarkastuksista laaditut raportit;

iv) kaikki olennainen miehittämättömään ilma-alusjärjestelmään liittyvä kirjeenvaihto;

v) poikkeuslupia ja vaatimustenmukaisuuden varmistamistoimia koskevat tiedot;

vi) kaikki toimivaltaisen viranomaisen tämän liitteen mukaisesti hyväksymät asiakirjat;

6) vaihtoehtoisten vaatimusten täyttämisen menetelmien käyttöä tukevat asiakirjat;

7) AR.UAS.GEN.125 kohdan mukaisesti annetut turvallisuustiedot ja seurantatoimenpiteet;

8) suojatoimenpiteitä koskevien säännösten ja joustavuussäännösten käyttö asetuksen (EU) 2018/1139 70 artiklan, 71 artiklan 1 kohdan ja 76 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

b) Toimivaltaisen viranomaisen on pidettävä luetteloa kaikista organisaatioille antamistaan hyväksyntätodistuksista.

c) Kaikkia a ja b alakohdassa tarkoitettuja tietoja on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan, jollei sovellettavasta tietosuojalainsäädännöstä muuta johdu, lukuun ottamatta a alakohdan 5 alakohdassa tarkoitettuja tietoja, joita säilytetään kolmen vuoden ajan sen jälkeen, kun miehittämätön ilma-alus on poistettu pysyvästi jäsenvaltion kansallisesta rekisteristä.

d) Kaikki a ja b alakohdassa tarkoitetut tiedot on annettava muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tai viraston saataville niiden sitä pyytäessä.

AR.UAS.GEN.300 Valvontaperiaatteet

a) Toimivaltaisen viranomaisen on todennettava, että

1) organisaatioihin tai miehittämättömään ilma-alusjärjestelmään sovellettavat vaatimukset täyttyvät, ennen kuin se antaa todistuksen, hyväksynnän tai luvan;

2) sen sertifioimat organisaatiot täyttävät sovellettavat vaatimukset jatkuvasti;

3) sen valvonnassa oleviin miehittämättömiin ilma-alusjärjestelmiin sovellettavat vaatimukset täyttyvät jatkuvasti;

4) toimivaltaisen viranomaisen AR.UAS.GEN.135 kohdan c ja d alakohdan mukaisesti määräämät turvallisuustoimenpiteet toteutetaan.

b) Todentamisen on

1) tukeuduttava asiakirjoihin, jotka on tarkoitettu erityisesti valvonnasta vastaavalle henkilöstölle ohjeiksi näiden tehtävien hoitamista varten;

2) tuotettava valvonnan tulokset asianomaisille organisaatioille;

3) perustuttava arviointeihin, auditointeihin, tarkastuksiin ja katselmuksiin sekä ennalta ilmoittamattomiin tarkastuksiin, jos se on tarpeen;

4) tuotettava toimivaltaiselle viranomaiselle tarvittavat todisteet, jos jatkotoimia tarvitaan, mukaan lukien AR.UAS.GEN.350 ja AR.UAS.GEN.351 kohdassa säädetyt toimenpiteet.

c) Toimivaltaisen viranomaisen on määritettävä a ja b alakohdassa tarkoitetun valvonnan laajuus ottaen huomioon aikaisempien valvontatoimien tulokset ja ensisijaiset turvallisuustavoitteet.

d) Jos organisaation toimitilat sijaitsevat useammassa kuin yhdessä valtiossa, AR.UAS.GEN.010 kohdan mukainen toimivaltainen viranomainen voi sopia, että valvontatehtävät suorittavat niiden jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset, joissa toimitilat sijaitsevat. Tällaisen sopimuksen olemassaolosta ja soveltamisalasta on ilmoitettava organisaatiolle, jota sopimus koskee.

e) Kun valvontatoimia suoritetaan toimitiloissa, jotka sijaitsevat muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa organisaation päätoimipaikka sijaitsee, AR.UAS.GEN.010 kohdan mukaisen toimivaltaisen viranomaisen on ennen toimitilojen paikan päällä tehtäviä auditointeja tai tarkastuksia ilmoitettava asiasta kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

f) Toimivaltaisen viranomaisen on kerättävä ja käsiteltävä kaikki valvontatoimien suorittamisen kannalta tarpeellisina pitämänsä tiedot.

AR.UAS.GEN.305 Valvontaohjelma – organisaatiot

a) Toimivaltaisen viranomaisen on laadittava valvontaohjelma ja pidettävä sitä yllä, ja valvontaohjelmaan on sisällyttävä AR.UAS.GEN.300 kohdassa vaaditut valvontatoimet.

b) Toimivaltaisen viranomaisen sertifioimien organisaatioiden valvontaohjelmissa on otettava huomioon organisaation erityisluonne, sen toiminnan vaativuus ja aikaisempien sertifiointi- tai valvontatoimien tai kummankin tulokset, ja valvontaohjelman on perustuttava organisaatioon liittyvien riskien arviointiin. Siihen on jokaisena valvonnan suunnittelujaksona sisällyttävä seuraavat toimet:

1) arvioinnit, auditoinnit ja tarkastukset, mukaan lukien tapauksen mukaan

i) prosessiauditoinnit;

ii) organisaation hallinnoimien ilma-alusten tai tapauksen mukaan organisaation suorittamien huoltojen taikka molempien pistokoeluonteiset tuoteauditoinnit;

iii) suoritettujen lentokelpoisuustarkastusten pistokoetarkastukset;

iv) ilman ennakkoilmoitusta tehtävät tarkastukset;

2) vastuullisen johtajan ja toimivaltaisen viranomaisen väliset kokoukset, joissa varmistetaan, että molemmat osapuolet ovat tietoisia kaikista merkittävistä asioista.

c) Toimivaltaisen viranomaisen sertifioimiin organisaatioihin sovelletaan valvonnan suunnittelujaksoa, jonka pituus on enintään 24 kuukautta.

d) Valvonnan suunnittelujaksoa voidaan lyhentää, jos on näyttöä siitä, että organisaation turvallisuustaso on heikentynyt.

e) Valvontaohjelmaan on sisällyttävä tiedot päivämääristä, jolloin arvioinnit, auditoinnit ja tarkastukset on tarkoitus toteuttaa ja kokoukset pitää ja jolloin kyseiset arvioinnit, auditoinnit ja tarkastukset tosiasiassa toteutettiin ja kokoukset pidettiin.

f) Kunkin valvonnan suunnittelujakson päätyttyä toimivaltaisen viranomaisen on annettava suositusraportti hyväksynnän voimassaolon jatkamisesta valvonnan tulosten perusteella.

AR.UAS.GEN.310 Ensimmäinen sertifiointi – organisaatiot

a) Saadessaan organisaation ensimmäistä hyväksyntätodistusta koskevan hakemuksen toimivaltaisen viranomaisen on todennettava, että organisaatio täyttää sovellettavat vaatimukset.

b) Organisaation vastuullisen johtajan kanssa on pidettävä kokous vähintään kerran ensimmäistä sertifiointia koskevan tutkinnan aikana sen varmistamiseksi, että kyseinen henkilö ymmärtää roolinsa ja vastuuvelvollisuutensa.

c) Toimivaltaisen viranomaisen on kirjattava kaikki tehdyt havainnot, sulkemistoimet sekä suositukset hyväksyntätodistuksen antamista varten.

d) Toimivaltaisen viranomaisen on vahvistettava organisaatiolle kirjallisesti kaikki todentamisen aikana tehdyt havainnot. Ensimmäistä sertifiointia varten kaikki havaitut puutteet on korjattava toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä tavalla ennen kuin todistus annetaan.

e) Kun toimivaltainen viranomainen on vakuuttunut siitä, että organisaatio täyttää sovellettavat vaatimukset, sen on

1) annettava todistus tämän liitteen lisäyksen mukaisesti;

2) hyväksyttävä virallisesti organisaation käsikirja.

f) Todistuksen numero merkitään organisaation hyväksyntätodistukseen viraston määräämällä tavalla.

g) Todistus myönnetään rajoittamattomaksi ajaksi. Oikeudet ja sen toiminnan laajuus, jota organisaatio on hyväksytty harjoittamaan, sekä mahdolliset rajoitukset on määritettävä todistukseen liitetyissä hyväksyntäehdoissa.

h) Jotta organisaatio voi toteuttaa muutoksia ilman toimivaltaisen viranomaisen ennakkohyväksyntää delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteessä II (osa CAO.UAS) olevan CAO.UAS.105 kohdan mukaisesti, toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä organisaation käsikirjassa asiaankuuluva menettely, jossa esitetään tällaisten muutosten laajuus ja kuvataan, miten muutoksia on hallinnoitava ja miten niistä ilmoitetaan toimivaltaiselle viranomaiselle.

AR.UAS.GEN.330 Muutokset – organisaatiot

a) Saadessaan sellaista muutosta koskevan hakemuksen, joka edellyttää ennakkohyväksyntää, toimivaltaisen viranomaisen on todennettava ennen hyväksynnän antamista, että organisaatio täyttää sovellettavat vaatimukset.

b) Toimivaltaisen viranomaisen on vahvistettava edellytykset, joiden mukaisesti organisaatio voi toimia muutoksen aikana, ellei toimivaltainen viranomainen päätä, että organisaation hyväksyntätodistuksen voimassaolo on keskeytettävä.

c) Kun toimivaltainen viranomainen on vakuuttunut siitä, että organisaatio täyttää sovellettavat vaatimukset, sen on hyväksyttävä muutos.

d) Jos organisaatio toteuttaa ennakkohyväksyntää edellyttäviä muutoksia ilman, että se on saanut toimivaltaisen viranomaisen hyväksynnän c alakohdan mukaisesti, toimivaltaisen viranomaisen on harkittava organisaation hyväksyntätodistuksen keskeyttämistä, rajoittamista tai peruuttamista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muita vaatimustenmukaisuuden varmistamistoimenpiteitä.

e) Sellaisten muutosten osalta, jotka eivät edellytä ennakkohyväksyntää, toimivaltaisen viranomaisen on sisällytettävä muutosten tarkastelu jatkuvaan valvontaansa AR.UAS.GEN.300 kohdassa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jos havaitaan puutteita vaatimusten noudattamisessa, toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava asiasta organisaatiolle, pyydettävä lisämuutosten tekemistä ja toimittava AR.UAS.GEN.350 kohdan mukaisesti.

AR.UAS.GEN.350 Havainnot, korjaavat toimenpiteet ja huomautukset – organisaatiot

a) Toimivaltaisella viranomaisella on oltava järjestelmä, jonka avulla voidaan analysoida havaintojen merkitystä turvallisuudelle.

b) Toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä tason 1 havainto, jos toiminnassa havaitaan sellainen merkittävä poikkeama asetuksen (EU) 2018/1139 ja sen delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten sovellettavista vaatimuksista, organisaation menetelmistä ja käsikirjoista tai organisaation hyväksyntätodistuksesta, sen hyväksyntäehdot mukaan lukien, joka heikentää turvallisuutta tai vaarantaa vakavasti lentoturvallisuuden.

Tason 1 havaintoja ovat myös seuraavat:

1) toimivaltaiselle viranomaiselle ei anneta pääsyä delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteessä II (osa CAO.UAS) olevassa CAO.UAS.112 kohdassa tarkoitettuihin organisaation tiloihin tavanomaisina toiminta-aikoina, vaikka asiasta on tehty kaksi kirjallista pyyntöä;

2) organisaation hyväksyntätodistus on hankittu tai pidetty voimassa väärentämällä toimitettuja asiakirjatodisteita;

3) organisaation hyväksyntätodistuksen väärinkäytöstä tai vilpillisestä käytöstä on olemassa todisteita;

4) vastuullista johtajaa ei ole.

c) Toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä tason 2 havainto, jos toiminnassa havaitaan sellainen poikkeama asetuksen (EU) 2018/1139 ja sen delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten sovellettavista vaatimuksista, organisaation menetelmistä ja käsikirjoista tai organisaation hyväksyntätodistuksesta, sen hyväksyntäehdot mukaan lukien, jota ei luokitella tason 1 havainnoksi.

d) Kun havainto tehdään valvonnan yhteydessä tai muulla tavalla, toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava havainnosta organisaatiolle kirjallisesti ja vaadittava toimenpiteitä todetun vaatimustenvastaisuuden korjaamiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksessa (EU) 2018/1139 ja sen delegoiduissa ja täytäntöönpanosäädöksissä vaadittujen lisätoimenpiteiden toteuttamista. Jos tason 1 havainto liittyy suoraan miehittämättömään ilma-alukseen tai ohjaus- ja seuranta-asemaan, toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava asiasta AR.UAS.GEN.010 kohdan a alakohdassa määritetylle toimivaltaiselle viranomaiselle, jos se ei ole sama kuin havainnon tehnyt toimivaltainen viranomainen.

1) Jos tehdään yksikin tason 1 havainto, toimivaltaisen viranomaisen on toteutettava välittömästi aiheelliset toimenpiteet kieltääkseen organisaation toiminnan tai rajoittaakseen sitä ja toteutettava tarvittaessa toimenpiteet todistuksen peruuttamiseksi, rajoittamiseksi tai voimassaolon keskeyttämiseksi kokonaan tai osittain tason 1 havainnon laajuuden mukaan, kunnes organisaatio on toteuttanut korjaavat toimenpiteet onnistuneesti.

2) Jos tehdään yksikin tason 2 havainto, toimivaltaisen viranomaisen on

i) asetettava organisaatiolle korjaustoimenpidesuunnitelman toteuttamisen määräaika, joka vastaa havainnon luonnetta ja saa aluksi olla joka tapauksessa enintään kolme kuukautta. Määräaika alkaa siitä päivästä, jona organisaatiolle on lähetetty havainnosta kirjallinen ilmoitus. Tämän jakson lopussa ja havainnon luonne huomioon ottaen toimivaltainen viranomainen voi pidentää kolmen kuukauden jaksoa;

ii) arvioitava organisaation ehdottama korjaustoimenpidesuunnitelma ja hyväksyttävä se, jos sitä pidetään arvioinnin perusteella riittävänä vaatimustenvastaisuuden korjaamiseksi.

3) Jos organisaatio ei toimita hyväksyttävää korjaustoimenpidesuunnitelmaa tai toteuta korjaavia toimenpiteitä toimivaltaisen viranomaisen alun perin hyväksymän tai myöhemmin pidentämän määräajan kuluessa, havainto on nostettava tasolle 1 ja toteutettava d kohdan 1 alakohdan mukaiset toimenpiteet.

4) Toimivaltaisen viranomaisen on pidettävä kirjaa kaikista havainnoista, jotka se on tehnyt tai joista sille on ilmoitettu e alakohdan mukaisesti, ja mahdollisesti toteuttamistaan vaatimustenmukaisuuden varmistamistoimenpiteistä sekä kaikista korjaavista toimenpiteistä ja havaintojen johdosta toteutettujen toimien sulkemispäivämääristä.

e) Jos valvontatehtäviä AR.UAS.GEN.300 kohdan d alakohdan säännösten mukaisesti suorittava viranomainen havaitsee, ettei toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tai viraston sertifioima organisaatio täytä asetuksen (EU) 2018/1139 ja sen delegoitujen ja täytäntöönpanosäädösten sovellettavia vaatimuksia, sen on ilmoitettava asiasta kyseiselle toimivaltaiselle viranomaiselle ja määritettävä havainnon taso, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisia lisätoimenpiteitä vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi.

f) Toimivaltainen viranomainen voi esittää huomautuksia seuraavissa tapauksissa, jotka eivät edellytä tason 1 tai tason 2 havaintoja:

1) jonkin rakenneosan suorituskyky on arvioitu tehottomaksi;

2) jonkin rakenneosan on todettu voivan aiheuttaa b tai c alakohdan mukaisen vaatimustenvastaisuuden;

3) kun on aihetta esittää organisaation yleisen suoritustason kannalta hyödyllisiä ehdotuksia tai parannuksia.

Tämän kohdan mukaisesti esitettävät huomautukset on toimitettava organisaatiolle kirjallisina ja toimivaltaisen viranomaisen on kirjattava ne.

AR.UAS.GEN.351 Havainnot ja korjaavat toimenpiteet – miehittämättömät ilma-alusjärjestelmät

a) Toimivaltaisella viranomaisella on oltava järjestelmä, jonka avulla voidaan analysoida havaintojen merkitystä turvallisuudelle.

b) Tason 1 havainto on havainto, jonka mukaan miehittämätön ilma-alusjärjestelmä poikkeaa merkittävästi delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteen I (osa ML.UAS) vaatimuksista, ja tämä heikentää turvallisuutta tai vaarantaa vakavasti lentoturvallisuuden.

c) Tason 2 havainto on havainto, jonka mukaan miehittämätön ilma-alusjärjestelmä poikkeaa delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteen I (osa ML.UAS) vaatimuksista, mutta havaintoa ei luokitella tason 1 havainnoksi.

d) Jos ilma-alusten tarkastuksissa tai muilla keinoin havaitaan näyttöä siitä, että miehittämätön ilma-alusjärjestelmä ei täytä delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteen I (osa ML.UAS) vaatimuksia, toimivaltaisen viranomaisen on

1) tason 1 havaintojen osalta vaadittava korjaustoimenpidesuunnitelma ja korjaukset toteutettaviksi ennen kuin miehittämätön ilma-alus lähtee uudelleen lentoon sekä tarvittaessa peruutettava lentokelpoisuuden tarkastustodistus väliaikaisesti tai pysyvästi; ja

2) tason 2 havaintojen osalta vaadittava havainnon luonnetta vastaava korjaustoimenpidesuunnitelma.

AR.UAS.GEN.355 Todistuksen keskeyttäminen, rajoittaminen tai peruuttaminen

Toimivaltaisen viranomaisen on

a) keskeytettävä todistuksen voimassaolo, jos se katsoo keskeyttämisen tarpeelliseksi miehittämättömän ilma-aluksen turvallisuuteen kohdistuvan uskottavan uhan torjumiseksi;

b) peruutettava todistus määräajaksi tai pysyvästi taikka rajoitettava sitä, jos tätä edellytetään AR.UAS.GEN.350 tai AR.UAS.GEN.351 kohdan mukaisesti;

c) keskeytettävä organisaation hyväksyntätodistuksen voimassaolo tai rajoitettava sitä kokonaan tai osittain, jos ennalta arvaamattomat olosuhteet, joihin toimivaltainen viranomainen ei voi vaikuttaa, estävät sen tarkastajia hoitamasta valvontatehtäviään valvonnan suunnittelujaksolla.

LUKU CAW

MIEHITTÄMÄTTÖMÄN ILMA-ALUSJÄRJESTELMÄN LENTOKELPOISUUS

AR.UAS.CAW.005 Soveltamisala

Tässä luvussa vahvistetaan vaatimukset, jotka toimivaltaisen viranomaisen on täytettävä suorittaessaan tehtäviään ja täyttäessään velvollisuuksiaan delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 soveltamisalaan kuuluvan miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvan lentokelpoisuuden valvonnan sekä lentokelpoisuuden tarkastustodistusten myöntämisen osalta.

AR.UAS.CAW.303 Miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien jatkuvan lentokelpoisuuden valvonta

a) Toimivaltaisen viranomaisen on laadittava riskiperusteinen tarkastusohjelma, jonka avulla voidaan valvoa kyseisen jäsenvaltion rekisterissä olevan miehittämättömän ilma-aluskaluston sekä miehittämättömien ilma-alusten ohjaus- ja seuranta-asemien lentokelpoisuustilannetta.

b) Tarkastusohjelmaan on kuuluttava pistokoeluonteisia miehittämättömien ilma-alusten ja ohjaus- ja seuranta-asemien tuotetarkastuksia, ja sen on katettava kaikki keskeisimmät lentokelpoisuuden riskitekijät.

c) Tuotetarkastuksessa on otosten perusteella tarkasteltava lentokelpoisuustason saavuttamista sovellettavien vaatimusten mukaisesti ja pyrittävä tunnistamaan mahdolliset puutteet.

d) Tehdyt havainnot on luokiteltava AR.UAS.GEN.351 kohdan mukaisesti ja vahvistettava kirjallisesti delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.201 kohdan mukaisesti vastuussa olevalle henkilölle tai organisaatiolle.

e) Toimivaltaisen viranomaisen on kirjattava kaikki havainnot ja niiden sulkemistoimenpiteet.

f) Jos tarkastuksessa havaitaan todisteita siitä, ettei tämän liitteen tai joidenkin muiden liitteiden säännöksiä ole noudatettu, havainnot on käsiteltävä kyseisen liitteen säännösten mukaisesti.

g) Jos asianmukaisten vaatimustenmukaisuuden varmistamistoimien toteuttaminen sitä edellyttää, toimivaltaisten viranomaisten on vaihdettava keskenään tietoja f alakohdan mukaisesti havaituista puutteista vaatimusten noudattamisessa.

AR.UAS.CAW.902 Toimivaltaisen viranomaisen suorittama lentokelpoisuustarkastus

a) Kun toimivaltainen viranomainen suorittaa lentokelpoisuustarkastuksen ja antaa delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteen I (osa ML.UAS) lisäyksen 2 mukaisen lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen (EASA 15d -lomake), sen on tehtävä lentokelpoisuustarkastus delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.903 kohdan mukaisesti.

b) Lentokelpoisuustarkastuksia varten toimivaltaisella viranomaisella on oltava lentokelpoisuustarkastuksia tekevää henkilöstöä. Tällaiseen henkilöstöön kuuluvilla on oltava

1) vähintään kolmen vuoden kokemus jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpidon alalta;

2) ilmailualan tutkinto tai lupakirja taikka vastaava kelpoisuus;

3) asianmukainen ilmailualan huoltokoulutus;

4) asema, joka antaa valtuudet allekirjoittaa toimivaltaisen viranomaisen puolesta.

Sen estämättä, mitä b alakohdan 1–4 alakohdassa säädetään, b alakohdan 2 alakohdan vaatimus voidaan korvata b alakohdan 1 alakohdassa jo vaaditun kokemuksen lisäksi hankitulla kolmen vuoden kokemuksella jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpidon alalla.

c) Toimivaltaisen viranomaisen on pidettävä kaikesta lentokelpoisuustarkastuksia tekevästä henkilöstöstä kirjaa, jossa on yksityiskohtaiset tiedot henkilöstön kelpoisuudesta sekä yhteenveto asiaankuuluvasta kokemuksesta ja koulutuksesta jatkuvan lentokelpoisuuden hallinnan alalla.

d) Lentokelpoisuustarkastuksen suorittamisen aikana toimivaltaisella viranomaisella on oltava pääsy sovellettaviin tietoihin, kuten delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteessä I (osa ML.UAS) olevassa ML.UAS.305 ja ML.UAS.401 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin.

e) Lentokelpoisuustarkastuksen tehneen henkilöstön on annettava delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteen I (osa ML.UAS) lisäyksen 2 mukainen lentokelpoisuuden tarkastustodistus (EASA 15d -lomake) sen jälkeen, kun lentokelpoisuustarkastus on hyväksyttävästi suoritettu.

f) Tilanteessa, jossa turvallisuus on mahdollisesti uhattuna, toimivaltaisen viranomaisen on itse tehtävä lentokelpoisuustarkastus ja annettava siitä todistus.

Lisäys

Osan CAO.UAS mukainen todistus – EASA 3-CAO.UAS -lomake

a) Hyväksynnän tarkat rajat määräytyvät organisaation käsikirjassa määritetyn työn laajuuden mukaisesti toimivaltaisen viranomaisen vahvistamien hyväksyntäluokkien ja kelpuutusten rajoissa. Sen vuoksi on olennaista, että hyväksyntäluokat ja kelpuutukset sekä organisaatioiden työn laajuus vastaavat toisiaan.

b) *UAS*-kelpuutuksella tarkoitetaan miehittämättömän ilma-aluksen tai ohjaus- ja seuranta-aseman huolto-oikeuksien osalta sitä, että osan CAO.UAS mukainen organisaatio saa organisaation käsikirjassa määritetyn työn laajuuden mukaisesti huoltaa miehittämättömän ilma-aluksen tai ohjaus- ja seuranta-aseman taikka molemmat. Tällainen organisaatio saa myös huoltaa komponentteja (myös moottoreita) miehittämättömän ilma-aluksen tai ohjaus- ja seuranta-aseman huoltotietojen mukaisesti tai toimivaltaisen viranomaisen sen hyväksyessä komponenttien huoltotietojen mukaisesti vain, jos kyseiset komponentit ovat asennettuina miehittämättömään ilma-alukseen tai ohjaus- ja seuranta-asemaan. Organisaatio voi kuitenkin irrottaa komponentin tilapäisesti huoltoa varten, jotta huolto on helpompi tehdä, ellei irrottamisesta seuraa tarvetta sellaisiin huoltotöihin, joiden suorittamiseen organisaatiota ei ole hyväksytty. Jos miehittämätöntä ilma-alusjärjestelmää varten kelpuutettu huolto-organisaatio irrottaa komponentin huoltoa varten, on noudatettava organisaation käsikirjassa esitettyä tarkastusmenettelyä.

   Osan CAO.UAS mukainen organisaatio voi *UAS*-kelpuutuksessa saada organisaation käsikirjassa määritetyn työn laajuuden mukaisesti myös hyväksynnän ohjaus- ja seuranta-asemien asentamiseen, miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvan lentokelpoisuuden hallintaan, lentokelpoisuustarkastusten suorittamiseen ja ilmailulupien myöntämiseen.

c) *Kokonaista moottoria* (turbiini-, mäntä-, sähkö- tai muut moottorit) koskeva kelpuutus tarkoittaa, että osan CAO.UAS mukainen organisaatio saa huoltaa irrallista moottoria ja sen komponentteja moottorin huoltotietojen mukaisesti tai toimivaltaisen viranomaisen sen hyväksyessä komponenttien huoltotietojen mukaisesti vain, jos komponentit ovat asennettuina moottoriin. Moottorihuoltoja varten kelpuutettu organisaatio voi kuitenkin irrottaa komponentin tilapäisesti huoltoa varten, jotta huolto on helpompi tehdä, ellei irrottamisesta seuraa tarvetta sellaisiin huoltotöihin, joiden suorittamiseen organisaatiota ei ole hyväksytty. Moottorihuoltoja varten kelpuutettu organisaatio saa huoltaa myös asennettua moottoria miehittämättömän ilma-aluksen huollon aikana noudattaen organisaation käsikirjassa esitettyä, toimivaltaisen viranomaisen hyväksymää tarkastusmenettelyä.

d) *Komponentteja (lukuun ottamatta kokonaisia moottoreita)* koskeva kelpuutus tarkoittaa, että osan CAO.UAS mukainen organisaatio saa huoltaa irrallisia komponentteja, jotka on tarkoitettu asennettaviksi miehittämättömään ilma-alukseen, moottoriin tai ohjaus- ja seuranta-asemaan. Kyseinen organisaatio saa huoltaa myös asennettuja komponentteja (lukuun ottamatta kokonaisia moottoreita) miehittämättömän ilma-aluksen huollon aikana, ohjaus- ja seuranta-aseman huollon aikana tai moottorinhuoltotiloissa noudattaen organisaation käsikirjassa esitettyä, toimivaltaisen viranomaisen hyväksymää tarkastusmenettelyä.

e) *NDT*-kelpuutus (ainetta rikkomattomat kokeet) on itsenäinen kelpuutus, joka ei välttämättä liity tiettyyn miehittämättömään ilma-alukseen, moottoriin tai muuhun komponenttiin. NDT-kelpuutus on tarpeellinen vain sellaiselle osan CAO.UAS mukaiselle organisaatiolle, joka tekee NDT-kokeita erikoistyönä toiselle organisaatiolle. Osan CAO.UAS mukainen organisaatio, jolla on miehittämätöntä ilma-alusjärjestelmää, moottoria tai komponenttia koskeva kelpuutus, saa tehdä huoltamilleen tuotteille ja komponenteille NDT-kokeita ilman NDT-kelpuutusta edellyttäen, että NDT-menetelmät esitetään organisaation käsikirjassa.

Sivu 1/2

[JÄSENVALTIO (*)]
Euroopan unionin jäsenvaltio (**)

CAO.UAS -TODISTUS

Numero: [JÄSENVALTION TUNNUS (*)].CAO.UAS. [XXXX]

Yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta 4 päivänä heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1139 ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2024/1109 sekä komission delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 mukaisesti ja jäljempänä esitetyin ehdoin [JÄSENVALTION TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN (*)] vahvistaa, että:

[HYVÄKSYTYN ORGANISAATION NIMI JA OSOITE]

on komission delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteen II (osa CAO.UAS) vaatimukset täyttävä osan CAO.UAS mukainen organisaatio

EHDOT:

a) Hyväksyntä rajoittuu liitteenä olevien hyväksyntäehtojen ja organisaation käsikirjan komission delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteessä II (osa CAO.UAS) tarkoitetun kohdan ”Työn laajuus” mukaiseen toimintaan.
b) Hyväksyntä edellyttää organisaation käsikirjassa esitettyjen menettelyjen noudattamista.
c) Hyväksyntä on voimassa niin kauan kuin hyväksytty osan CAO.UAS mukainen organisaatio täyttää komission delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteen II (osa CAO.UAS) vaatimukset.
d) Jos hyväksytty osan CAO.UAS mukainen organisaatio hankkii palveluja alihankintana yhdeltä tai useammalta organisaatiolta, hyväksyntä on voimassa niin kauan kuin alihankkijaorganisaatio täyttää sovellettavat sopimusvelvoitteet.
e) Jos edellä esitetyt ehdot täyttyvät, tämä hyväksyntä on voimassa toistaiseksi, ellei sitä aikaisemmin luovuteta, korvata uudella taikka peruuteta määräajaksi tai pysyvästi.

Ensimmäinen myöntämispäivä: .....
Muutoksen päivämäärä: .....
Muutoksen numero: .....
Allekirjoitus: .....

Toimivaltaisen viranomaisen puolesta: [JÄSENVALTION TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN (*)]

(*) Tai EASA, jos toimivaltainen viranomainen on EASA.
(**) Poistetaan, jos kyseessä on EASA tai valtio, joka ei ole EU:n jäsen.
EASA 3-CAO.UAS -lomake – Versio 1

OSAN CAO.UAS MUKAINEN ORGANISAATIO
HYVÄKSYNTÄEHDOT

Numero: [JÄSENVALTION TUNNUS (*)].CAO.UAS.XXXX
Organisaatio: [HYVÄKSYTYN ORGANISAATION NIMI JA OSOITE]

LUOKKA	**KELPUUTUS**	**OIKEUDET** (***)
UAS (**)	UAS (**)	☐ miehittämättömän ilma-aluksen huolto ☐ ohjaus- ja seuranta-aseman huolto ☐ ohjaus- ja seuranta-aseman asennus ☐ jatkuvan lentokelpoisuuden hallinta ☐ lentokelpoisuustarkastus ☐ lupa ilmailuun
KOMPONENTIT (**)	Kokonaiset moottorit (**)	☐ huolto
	Muut komponentit kuin kokonaiset moottorit (**)	
ERIKOISTYÖT (**)	Ainetta rikkomattomat kokeet (NDT) (**)	☐ NDT

Luettelo jatkuvaan lentokelpoisuuteen liittyviä tehtäviä hoitavista alihankintaorganisaatioista

Nämä hyväksyntäehdot rajoittuvat miehittämättömiin ilma-alusjärjestelmiin ja miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien komponentteihin sekä siihen toimintaan, joka määritetään organisaation käsikirjan kohdassa ”Työn laajuus”.
Organisaation käsikirjan tunnus: .....
Ensimmäinen julkaisupäivä: .....
Viimeisimmän hyväksytyn muutoksen päivämäärä: ..... Muutoksen numero: .....
Allekirjoitus: .....
Toimivaltaisen viranomaisen puolesta: [JÄSENVALTION TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN (*)]

(*) Tai EASA, jos toimivaltainen viranomainen on EASA.
(**) Poistetaan tarvittaessa, jos organisaatiota ei ole hyväksytty.
(***) Valitaan sopiva vaihtoehto.
EASA 3-CAO.UAS -lomake – Versio 1